

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs IV. Vtrum Deus semper diligat magis meliora. articulo 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](#)

Vtrum Deus semper diligat magis meliora.

CONCLVSTIO affirmat. Quo loco animaduerte, cūm Deum diligere creaturam aliquam sit ip̄i creature velle bonum, eatenusque dicatur diligere magis creaturam vnam, quām aliam, quatenus vni maius bonum, quām alteri, vt articulo præcedente dictum est, duobus modis posse vnum dici magis dilectum à Deo, quām aliud. Vno modo, quā vult illi ab solutè maius bonum. Atque ita, quā absolutè plus habent perfectionis, à Deo magis dilecta sunt. Altero, quia alieui vult maius bonum in præmium antecedentium meritorum, quo pacto iū homines, qui meliores sunt ex meritis, aut propriis, aut Christi Domini, cūm illis communicantur, sunt à Deo magis dilecti, quā, propter maius bonum meritorum, quod habent, & quo gratiore Deo redduntur, vult illis cumulatus præmium.

Circa responzionem ad primum Bernardus in sermone de Maria Magdalena, & in sermone de trīplici custodia manus, lingue, & cordis, atque in sermone 57. parvo, & duodecimo super Cantica affirmat, Christum plus dilexisse corpus Ecclesie, quā in suum proprium corpus, propriamque vitam: quandoquidem illam tradidit pro Ecclesie. Vnde sermone 57. citato, corpus Ecclesie amabilius esse ipso corpore Christi affirmat. Merito tamen D. Thomas hoc loco docet, Christum vitamque illius sanctissimam, multo meliore esse, quā totum genus humanum, atque etiam vniuersitatem creaturarum, ac proinde esse quid amabilius, magisque Christum, quā homo est, dilectum esse à Deo, quām dilecta sit vniuersitas creaturarum. Etenim non solum conlit p̄eclariora dona, quām sint bona vniuersitatis creaturarum, sed etiam bona omnia creaturarum, tam naturalia, quām supernaturalia, in laudem & honorem Christi Domini tamquam in finem ordinavit, iuxta illud ad Hebr. 1. Propter quem, omnia, & per quem omnia. Porro Christus offerendo, atque ad breue tempus vitam corporalem pro salute generis humani amittendo, maius bonum honestum tam preclaro humilitatis, obedientie, & caritatis opere sibi voluit, ac comparauit, quām sit bonum vita, quod ad breue tempus amicit, ultra exaltationem, honorem, & laudem, qua ea ratione fuit adeptus, copiosissimumque fructum qui humano generi inde resultauit. Etenim licet homo liberalis ac magnificus, sīa bona in aliorum utilitatem diffundat, maius ramen est bonum honestum liberalitatis ac magnificencie, quod sibi comparat ac vult, quām sint bona, quā in aliorum utilitatē diffundit: quare licet alios diligat, in quos liberalis ac magnificus est, plus tamen seipsum diligat, bonum honestum, ac virtutis libi eligendo. Verum de hac re copiosius 3. part. q. 7. art. 2. disputauimus. Neque refert, si quis dicat, humanitatem Christi in triduo non habuisse bonum vniuersis cum Verbo: quia interim, dum non existebat, vniuersitas non erat Verbo. Non, inquam, id refert, quoniam quantum bonum fuisse humanitatem in triduo vnitam esse Verbo diuino, tanrum bonum honestum ac meritorium, laude amplissima dignum ex morte propter Deum, atque in salutem humani generis tolerata, & ex voluntate carendi ob eundem finem predicta vniōne redundauit. Cūm tamen illo eodem triduo partes humanitatis Verbo diuino vnitæ permanserint.

A Circa responzionem ad secundum animaduertendum est. Quamvis Deus quoad naturalia plus dilexerit singulos Angelos quam singulos puros homines: quoad supernaturalia verò, cūm Angelū, aut hominem plus dilexerit, cui maiorem gratiam & gloriam contulit, plus tamen dilexisse hominum vniuersitatem, sub quo Christum Dominam, sanctissimamque eius matrem comprehendimus, quam dilexerit vniuersitatem Angelorum: quippe cūm nō solum gratiam habitualem & gloriam Christi, sanctissimamque illius Matris hominum communitatē contulerit, sed etiam gratiam vniōnis hypostaticæ cum humanitate Christi propter homines efficerit, quæ inter omnia dona generi humano collata principem locum tenerit. Atque id est quod Paulus ad Hebr. 2. admiratur dum ait: *Nusquam Angelos apprehendit, sed semen Abraham apprehendit.*

In responzio ad tertium egregie docet Dicitus Thomas, quāus ex Scripturis sanctis confit, Iohannes Apostolus à Christo fuisse peculiari diletum, quod peculiaria signa familiaritatis & amoris, quæ erga eum ostendit, temerarium tamen esse iudicare, vtrum in eo sensu præ ceteris omnibus Apostolis fuerit à Deo dilectus, quod ei abundantiam gratiam, merita, & gloriam donauerit. Proverbiorum namque 16. tamquam Deo proprium tribuitur, quod sit spirituum, meritoriumque cuiusque ponderatur.

In responzio ad quartum docet, collatione facta inter innocentem & penitentem, illum esse à Deo magis dilectum, cui maiorem gratiam & gloriam voluit, quippe cūm voluerit illi maius bonum. Ceteris tamen paribus, præstantius esse innocentem fuisse, quām penitentem: ed quod innocentis status includat Deum numquam offendit, fuisse, quod bonum est: penitentis verò necessariò ponat Dei offendit, quod malum est.

In responzio ad quintum habes, hanc propositionem non esse simpliciter concedendam, Deus plus diligit peccatorem prædestinatum quam inustum reprehobum. Cūm enim Deum diligere, sit velle bonum, & Deum magis diligere, sit velle maius bonum, comparationeque diuersorum temporum ex aeternitate velit diuersa bona, diligatque, & odio habeat vnum & eundem peccatorem, qui modò in gratia, modò in peccato existit, fit, vt propositio illa falsa sit, si intelligatur pro tempore, in quo reprobus est iustus, prædestinatus verò est in peccato, sicut propositio significare videtur.

Si verò intelligatur pro tempore in quo, qui modò existit in peccato, erit in gratia, vitamque aeternam cōsequetur, & qui modò est iustus, discedet cum peccato & damnabitur, vera est: non tamen est concéndenda sine distinctione.

QUÆSTIO XXI.

De iustitia & misericordia Dei.

ARTICVLVS I.

Vtrum in Deo sit iustitia.

Vñc sunt conclusiones huius articuli. Prior est: In Deo non est iustitia commutativa. Posterior: In Deo est iustitia distributiva.

Contra priorem obicitur. Primo, quoniam, vt D. Thomas 2.2. q. 61. artic. 4. ad primum ait, forma divini iudicij attenditur secundum rationem communing.

Plus à Deo
homini vnu-
ue statem.
quam An-
gelū fuisse
dilectum.

D. Iohannes
Apostolus à
Christo pa-
culiariter di-
lectus.

Vter sit Deo
magis dilec-
tus, innocēs,
an penitentis.

Plus diligi à
Deo peccato-
rem prædesti-
natum, quam
inustum repro-
bum, non effe
simpliciter
concedendum.